

ΟΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΥΠΟ ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΡΟΖΑ ΔΑΜΠΙΡΗ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

ΠΗΓΑΙΝΕ να σκοτώσει έναν άσπυρο! Ένα νέο που το μόνο του φταίξιμο ήταν ότι είχε αγατήσει... 'Η σκέψη αυτή τον έκανε ν' ανατριχιάσει. Δεν ήταν δειλός. Δεν ήταν αβύλιτος. Θα σκότωνε και χωρίς να του 'το πη ο πατέρας του εκείνον που θα προσβάλει, που θα κηλιδώνει την οικογενειακή του τιμή. Μά, όμως ήξερε, όπως κατάλαβε απ' τα λόγια του πατέρα του, ο νέος που σκότωσε τα μάτια του πάνω στην αδελφή του, την αγαπούσε ειλικρινώς, την ελάτρευε. Ήθελε να την κτήσει γυναικά του, δεν έπαψε μαζί της, δεν έκανε τίποτε ανόητο, τίποτε τιμωρό. Το μόνο του φταίξιμο ήταν η φτώχεια του. Γιατί λοιπόν θα τον σκότωνε τον άνθρωπο αυτόν;

Ήταν η φτώχεια του. Γιατί λοιπόν θα τον σκότωνε τον άνθρωπο αυτόν;

Ο γιος του Δαμπιρή ήταν κι' αυτός νέος, είχε καρδιά τραφερή, ειλικρινά αισθήματα. Κ' η σκέψη του, η συνείδησή του έπανάστασαν, μόλις συλλογίζονταν την υποχρέωση που ανέλαβε απέναντί του πατέρα του.

Ο πατέρας του ήταν νευρικός, βίαιος άνθρωπος, με παλιές αντιλήψεις, δεσποτικός, περιφανεός, αφάνταστα αληθής σ' όποιον είχε περσιάζει.

Ο γιος του ήταν πολιτισμένος, έβλεπε διαφορετικά τον κόσμο, έκανε διαφορετικά το καθήκον, οι άνθρωποι γι' αυτόν ήταν όλοι ίσοι, είχαν τα ίδια δικαιώματα στη ζωή, δεν έπληγαν αφεντίον και δούλο...

Ο πατέρας Δαμπιρής ήταν το παλαιό άγγιρο, άτεγκτο, τυφλό. Ο γιος ήταν άνθρωπος σύγχρονος, μιλούσε, προσεδιμένος, λογικός, δίκαιος. 'Ολόκληρη άδυστος λοιπόν τους έχωριζε.

Και γι' αυτό άκρωτός, ο γιος του Δαμπιρή ένοιωσε τότε την καρδιά του να σφίγγεται, το μυαλό του να θολώνει, την συνείδησή του να έξεγειρείται στη σκέψη ότι ήταν άναρχαμένος να σκοτώσει.

Θά τόκανε λοιπόν αυτό; Θ' άκούγε τον πατέρα του ή τη λογική του, τη συνείδησή του, την καρδιά του;

Με τις σκέψεις αυτές τράβηξε προς την 'Ομόνοια. 'Ήξερε μερικόνους ζωγράφους και γλύπτες, είχε σχετισθή μαζί τους από τον καιρό που ήταν σπουδαστής. Θά τούς άναζητούσε στα καφενεία που συγκαζαν και θά μάθαινε από αυτούς που μπορούσαν να βοηθ τον Γαλάζη.

Ψάχνοντας από καφενείο σε καφενείο, έφτασε στο ε' Αθήναιον, στην όδον Πατισίων. 'Επί τέλους βρήκε εκεί κάποιον γνωστό του γλύπτη. Τον πήρε ιδιαιτέρως και τον ρώτησε για τον Γαλάζη.

Ο γλύπτης του δεν έσφραξτηκε τίποτα. —Το Γαλάζη ζητάς; ποιος. Θά τον βρω, από άτελιέ του.

—Τέτοια ώρα; —Μη σου κάνει έντίπωση αυτό. Είπε παραμένος άνθρωπος, αυτός ο χριστιανός. Δουλεύει τη νύχτα, με το φως της λάμπας.

Ο Δαμπιρής ήταν έτοιμος να φύγει, με μετάνοια. Μπερούσε γιά μήνη για τον άνθρωπο που αγαπούσε την αδελφή του πολλά πράγματα και κάθισε με το φίλο του σ' ένα καφέ.

—Δεν βιάζομαι και τόσο, τοδ είπε. 'Αρρω μου λέτε πως εργαζεται τη νύχτα, θα τον βρω εκεί κι' άν άργήσω λίγο.

—'Α, βέβαια... 'Όσο γι' αυτό νάσαι σγουρός. 'Όταν στρωθή στη δουλειά, ο φίλος μας ο ζωγράφος, δύσκολα τον σπρώχνεις απ' τις μπανιές του. Πολλές φορές τον βρίζεις γι' χαρην, με το πανέλο στο χέρι.

—Θά είναι πολύ εργατικός, είπε ο Δαμπιρής.

—Ναι, παραπολύ εργατικός. Σκυλά στη δουλειά. Και με ταλέντο. Νά μου τ' άνοιξη.

τε... Θά προδέρη μά μέρα. Θά γίνη όνομαστός. 'Από τότε κίόλας ζητούνται οι πίνακές γιά να εργαζομίστε, ο Γαλάζης δεχόταν πάντα τον καλύτερο κόσμο στο εργαστήριό του. Και δούλευε, δούλευε άκούραστα, μέσα στη φασαρία των μετακομιτέων, διαφθορών, τας γιά τις ώρες καριές που τον περιτριγύριζαν...

—Θά έχη βέβαια πολλές κατοκτησεις, είχε οκάτω ο Δαμπιρής. —Μπά... Κάθε άλλο. Αυτός είναι σεμνός σαν κορίτσι. Φτωχός; και τίμος σαν καλλιτέχνης!...

'Η πληροφορίες αυτές του γλύπτου γιά τον Γαλάζη άλάφρωσαν την καρδιά του γιου του Δαμπιρή. 'Όστε λοιπόν δεν είχε άπατηθή. 'Επρόκειτο πραγματικά γιά έναν έντιμο νέο. 'Ο Γαλάζης δεν ήταν κανένας διεφθαρμένος προκοδήςρας. Γιατί λοιπόν να σκοτώσει τον νέο αυτό;

'Ετσι μ' άλαφρωμένη την καρδιά τράβηξε, σε λίγο, άφω χαφέ τηςε το φίλο του, προς την Νεάπολι, όπου βρισκόταν το άτελιέ του Γαλάζη. Βασανίστηκε λίγο γιά να το βρω. Οι δρόμοι ήταν οκαίοντες κ' έρημοι. 'Αναγίσταρε να μηθ έσέ μια αύλη και να ρωτήσει κάποιον εργατικό που κάτνιζε, ξεπαλιμένος πάνω σ' ένα χράμι, κατάχαμι στη γη.

—Θέλετε το ζωγράφο; τοιπε εκείνος. Κ' έπειτα σηκώθηκε πρόθυμα γιά να του δείξη το δρόμο.

Προχώρησαν σ' ένα άλλο στενοσοκάκι, λίγο πιο πάνω και στόθηκαν μπρός σ' ένα χαμηλό, φτωχικό στατικό.

—'Εδώ είναι, χτυπάτε, τοιπέ ο συνοδός του κ' έφυγε.

Ο Δαμπιρής διάπισσε γιά μια στιγμή. 'Η ώρα ήταν έντελώς άκατάλληλη γιά έπισκέψεις. Μά έσπερε να τελειώνη το γοηγορότερο.

Χτύπησε την πόρτα και περίμενε. Σε λίγο άκουσε μια άλλη πόρτα ν' άνοιξη στο βάθος της; άλλης και κάποιον να κατεβαίνει και να προχωρή προς το μέρος του.

—Ποιος είναι; άκούστηκε μια άνδρική φωνή από μέσα. —Κάθετα δω ο κ. Γαλάζης; ρώτησε ο γιος του Δαμπιρή.

—'Εδώ... μάλιστα... Μά ποιος είναι;... ρώτησε πάλι η φωνή γιά συγχρόνως ο άνθρωπος ποδταν από μέσα τράβηξε την ξύλινη άπόρτα κι' άνοιξε την πόρτα.

Μ' όλο το οκατό που άπλώνονταν γύρω, ο Δαμπιρής είδε ότι στό κη μπρός του ένας νέος μάλλον ψηλός, λιγνός, χωρίς καπέλλο, φροντάς μια γαρίζα κλωστούρα.

Αυτός είναι! σκέφθηκε ο γιος του Δαμπιρή. Ο νέος τοιπε άνοιξη την πόρτα, έσπεκε επίσης και τον κάττασε περιγρυα. 'Επί τέλους τον ρώτησε:

—'Εμένα ζητάτε, κύριε; —Είσατε ο κ. Γαλάζης; ρώτησε ο Δαμπιρής.

—Μάλιστα, κύριε. —Με συγχωρείτε ποδ σάς ενοχλώ... 'Ήθελα να μιλήσω μαζί σας... 'Η ώρα είναι βέβαια άκατάλληλη, μά πρόκειται γιά κάτι το έσοηετικά σοβαρό, όπως θα όητε...

Ο Γαλάζης δεν ένοιωσε τον άδελφό της Ρόζας. Δεν είχε τίποτα, να τον συναντήσει ποτέ. 'Ήξερε πως η Ρόζα είχε δυο αδελφούς, μά δεν του συνέβη να τους γνωρίσει. Μη ξερωτας λοιπόν με ποδν μιλάει, νομίζοντας πως πρόκειται γιά μια χαμιά από τις συνηθισμένες φράσεις των συναδέλφων του, είπε στον Δαμπιρή, λιγάκι άκεφα κι' άβίαστος, σκαπέτοντας να τον ξερωτοπιθή γιά να συνεχίση την εργασία του:

—'Η ώρα είναι πραγματικός άκατάλληλη. Δεν καταλαβαίνω τί θέλετε να μου πητε... Μά πείτε μου πρώτα σε ποδν έχω την τιμή να μιλάω. Πως λέγεστε;

—Δαμπιρής! είπε ξεηρό ο αδελφός της Ρόζας.

Στο άκουσμα του όνοματος αυτού, ο Γαλάζης έκαμε μιάν άπότομη κίνηση, σαν κάποιος να τον χτύπησε δυνατά στο στήθος. Κρατήθηκε στον παραστάτη της πόρτας γιά να μην πέση. 'Η γλώσσα του δέθηκε. Δεν ήξερε άν ήταν ξενητός ή άν όνειροόταν...

Ο αδελφός της Ρόζας έχει πάνω, στη φτωχική του φοδηά, τέτοια όρα!... Τί ζητούσε; Τί τον ήθελε, τί ήθελε να του πη; Τά ήξεραν λοιπόν όλα, τά είχαν μάθει όλα; Κ' η Ρόζα του; 'Η λατρευτή του Ρόζα είχε έσφραγιε άραγε την όδηγ του πατέρα της, γιά την ασθητότητα του όποιον τοιπε μιλήσει τότες φορές με τρώμο; Κι' ο αδελφός της τοδ φτασε τέτοια ώρα σπίτι του, έχοχταν βέβαια να τού ζητήσει έξηγήσεις...

Ο Γαλάζης νομίζε πως θ' άνοιγε από στιγμή σε στιγμή ή γη και θά τον κατάπνε...

('Ακολουθεί).

Δουλένε... δουλένε άκούραστα, μέσα στη φασαρία των μετακομιτέων...